

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

08.12.2020. Nr. 1.7-2/1340

Uz 02.10.2020.

Liepājas pilsētas pašvaldībai

**Liepājas pilsētas pašvaldības
pilnvarotajam pārstāvim
zvērinātam advokātam Ainaram Kreicim**

*Par SIA „Liepājas reģiona tūrisma
informācijas birojs”*

Konkurences padome (turpmāk - KP) ir saņēmusi Liepājas pilsētas pašvaldības pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta A. Kreica vēstuli, kurā lūgts KP sniegt viedokli par sagatavotajiem līdzdalību kapitālsabiedrībās izvērtējumiem un šo izvērtējumu atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta prasībām.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti VPIL 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi, vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ievērojot minēto KP sniegs viedokli (atzinumu) par saņemtā izvērtējuma par līdzdalības saglabāšanu SIA „Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs” atbilstību VPIL 88.panta nosacījumiem.

Saskaņā ar izvērtējumā norādīto informāciju SIA „Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs” pamatdarbības rezultātā veido Liepājas un apkārtnes novadu (Aizputes, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas un Vaiņodes) kā izcila tūrisma galamērķa atpazīstamību Latvijā un ārvalstīs. Pamatdarbības ietvaros kapitālsabiedrība apkopo, organizē un reklamē Liepājā un blakus esošajos reģionos pieejamos tūrisma pakalpojuma produktus un nodrošina daudzveidīgu un konkurētspējīgu piedāvājumu tūrisma pakalpojumu sniegšanas jomā.

Izvērtējumā kā kapitālsabiedrības sniegtie papildu pakalpojumi norādīta dāvanu karšu tirdzniecība, starpniecības pakalpojumi preču (suvenīri ar Liepājas identitāti) tirdzniecībā un pakalpojumu (gidu) nodrošināšanā, kustamās mantas (velosipēdu) iznomāšana.

Saskaņā ar 31.01.2020. līgumu Liepājas pilsētas pašvaldība ir deleģējusi kapitālsabiedrību veikt no likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 5. un 10.punktā noteiktajām pašvaldības autonomajām funkcijām izrietošus uzdevumus, kā arī Tūrisma likuma 8.pantā noteiktās pašvaldības funkcijas tūrisma jomā.

Izvērtējumā norādīts, ka kapitālsabiedrības pamatdarbība ir atzīstama par stratēģiski

svarīgu, savukārt attiecībā uz kapitālsabiedrības sniegtajiem papildu pakalpojumiem ir konstatējama daļēja tirgus nepilnība. Velosipēdu nomu privātie tirgus dalībnieki nepiedāvā, jo ar ieņēmumiem no nomas maksas nav iespējams atpelnīt velosipēdu iegādes un uzturēšanas izmaksas. Suvenīru tirdzniecība tiek nodrošināta, bet neviens no privātajiem tirgus dalībniekiem nespecializējas tieši ar Liepājas identitātes suvenīru vai blakus esošajos reģionos darināto suvenīru tirdzniecību. Gidu pakalpojumus piedāvā individuāli praktizējoši gidi. Kapitālsabiedrība ir veikusi šo gidu atlasī un tūrisma grupām piedāvā viņu vēlmēm atbilstošākos gidus. Dāvanu karšu tirdzniecības piedāvājums ir plašs, bet Liepājas dāvanu karte dod iespēju dāvanu kartes turētājam izvēlēties vairākus ar Liepājas pilsētu saistītus preču un pakalpojumu sniedzējus. Ņemot vērā, ka tūrismam ir izteikti sezonāls raksturs (aktīvākais periods jūlijs un augusts) ar šo laika periodu ir nepietiekami, lai privātais tirgus dalībnieks varētu strādāt rentabli visas sezonas garumā.

Attiecībā uz kapitālsabiedrības konkurentiem, izvērtējumā norādīts, ka saistībā ar kapitālsabiedrības pamatdarbību par konkurentiem būtu atzīstamas citas Latvijas un ārvalstu pilsētas. Savukārt, attiecībā uz kapitālsabiedrības sniegtajiem papildu pakalpojumiem par konkurentiem būtu atzīstami citi saimnieciskās darbības veicēji, kuri piedāvā preces vai pakalpojumus, kas ir orientēti uz ienākošā tūrisma vajadzību apmierināšanu.

Izvērtējumā norādīts, ka kapitālsabiedrības sniegto preču/pakalpojumu cenas nosedz to izmaksas. Aptuveni 75% no kopējiem kapitālsabiedrības ieņēmumiem nodrošina pašvaldība un citas publiskas personas, kuras ir kapitālsabiedrības dalībnieki, ar minētajiem līdzekļiem tiek finansēta kapitālsabiedrības pamatdarbība. Savukārt 25% sastāda kapitālsabiedrības gūtie ieņēmumi, ar kuriem tiek finansēti kapitālsabiedrības sniegtie papildu pakalpojumi.

Viedokli par pašvaldības līdzdalību kapitālsabiedrībā ir sniegusi Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (turpmāk – LTRK) 30.11.2020. vēstulē Nr.2020/1307, kurā atzīts, ka kapitālsabiedrības pamatdarbība (tūrisma informācijas sniegšana liepājniekiem un pilsētas viesiem, tūrisma datu bāzes uzturēšana) ir uzskatāma par stratēģiski svarīgu. Vienlaikus minētais nav attiecināms uz kapitālsabiedrības sniegtajiem ekskursiju gidu un velosipēdu izīrēšanas pakalpojumiem, LTRK ieskatā tie nav atzīstami par stratēģiski svarīgiem, līdz ar to LTRK aicināja pašvaldību izvērtēt, vai konkrēto pakalpojumu nevar sniegt privātais sektors.

Atbildi uz konkrēto LTRK viedokli sniedza pašvaldības pilnvarotais pārstāvis A. Kreics, kurš 02.12.2020. vēstulē norādīja, ka kapitālsabiedrība pati neorganizē gidu pakalpojumu sniegšanu, bet gan ir tikai starpnieks starp tiem, kam nepieciešami gidu pakalpojumi un gidiem. Attiecībā uz velosipēdu iznomāšanas pakalpojumu sniegšanu, kapitālsabiedrība jau vairākkārtīgi ir uzrunājusi Liepājas pilsētā esošos komersantus (piemēram, veikalu GANDRS), bet tā kā pieprasījums pēc velosipēdu nomas ir tikai vasaras sezonā un piemērotos laika apstākļos, tad privāto tirgus dalībnieku ieskatā nodarboties ar velosipēdu nomu nav ekonomiski pamatoti. Līdz ar to arī šajā tirgus nozarē ir konstatējama tirgus nepilnība.

Izskatāmajā gadījumā KP pievienojas pašvaldības un LTRK paustajam viedoklim, ka kapitālsabiedrības pamatdarbība un šīs pamatdarbības nozīme pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotājiem un uzņēmējiem ir atzīstama par stratēģiski svarīgu. Vienlaikus KP uzskata par nepieciešamu uzsvērt, ka kapitālsabiedrībai, sniedzot interesentiem informāciju par Liepājā un blakus esošajos reģionos pieejamiem tūrisma pakalpojumiem un ar to saistītajiem produktiem, ir jāievēro Konkurences likuma (turpmāk – KL) 14.¹panta pirmajā daļā noteiktais aizliegums publiskai personai vai tās kapitālsabiedrībai ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, kas citstarp var izpausties kā tirgus dalībnieku diskriminācija, radot atšķirīgus konkurences apstākļus.

Līdz ar to kapitālsabiedrībai, sniedzot konkrētos pakalpojumus, ir sevišķa atbildība nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus tirgus dalībnieku starpā.

Attiecībā uz kapitālsabiedrības sniegtajiem papildu pakalpojumiem, KP norāda turpmāko.

KP nav iebildumu pret kapitālsabiedrības sniegtajiem starpniecības pakalpojumiem

gidu nodrošināšanā, KP ieskatā tiktāl, cik kapitālsabiedrība pati šos pakalpojumus nesniedz un ievēro KL nostiprināto konkurences neitralitāti, šādam kapitālsabiedrības sniegtajam pakalpojumam nevajadzētu radīt negatīvu ietekmi uz konkrēto pakalpojumu sniedzēju konkurētspēju un saimniecisko darbību kopumā.

Attiecībā uz velosipēdu nomu, KP ieskatā no pašvaldības izvērtējumā un pašvaldības pilnvarotā pārstāvja sniegtās informācijas secināms, ka konkrēto pakalpojumu tirgū ir konstatējama vismaz daļēja tirgus nepilnība, līdz ar to pirmšķietami izpildās VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktais priekšnoteikums. Vienlaikus KP ieskatā būtu vēlams, ja pašvaldība un kapitālsabiedrība, sadarbībā ar privātajiem tirgus dalībniekiem, periodiski pārskatītu konkrēto pakalpojumu sniegšanas pamatotību, pārliicinoties, vai vēl arvien pastāv kāds no VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktajiem priekšnoteikumiem.

Attiecībā uz suvenīru (ar Liepājas identitāti) tirdzniecību, KP norāda, ka tiktāl, cik kapitālsabiedrība nenodarbojas ar konkrēto suvenīru izgatavošanu, nodarbojas tikai ar starpniecības pakalpojumiem, tādējādi radot šiem suvenīru izgatavotājiem tirdzniecības platformu un nav konstatējami citi tirgus dalībnieki, kuri piedāvātu šādu suvenīru tirdzniecību, KP nav iebildumu pret konkrēto pakalpojumu sniegšanu.

Ar cieņu
priekšsēdētājs

J. Gaiķis